

Αιγαίο πέλαγος

Το **αιγαίο πέλαγος** ονομάζεται η θαλάσσια περιοχή της ανατολικής λεκάνης της Μεσόγειο που οριοθετείται από τη **Κεντρική Ελλάδα** στα δυτικά, από τη **Μακεδονία** και τη **Θράκη** στα βόρεια, από τη Μικρά Ασία στα ανατολικά και από τη **Κρήτη** στα νότια. Έχει έκταση 240.000 τ. χλμ. και μέγιστο βάθος 4.710μ. σε απόσταση 14 μιλίων ανατολικά του φάρου της βραχονησίδας **Παξιμάδα**. Μεγαλύτερη πόλη του γεωγραφικού διαμερίσματος είναι η **Ρόδος** με 49.590 κατοίκους, ενώ μεγάλες και σπουδαίες πόλεις όπως η (ευρύτερη) **Αθήνα**, η **Σμύρνη** και η **Θεσσαλονίκη** βρέχονται από αυτό. Υπήρξε η κοιτίδα του Αιγαίου πολιτισμού. Σύμφωνα με τη μυθολογία, το όνομά του προέρχεται από τον **Αιγέα**, βασιλιά της Αθήνας και πατέρα του Θησέα, ο οποίος έπεσε και πνίγηκε στα νερά του πελάγους από το ναό του Ποσειδώνα στο **Σούνιο**.

Το μέγιστο βάθος του Αιγαίου Πελάγους βρίσκεται στα 3.544 μέτρα, ανατολικά της Κρήτης. Το Θρακικό Πέλαγος και το Κρητικό Πέλαγος είναι κύριες υποδιαίρεσεις του Αιγαίου Πελάγους.

Το Αιγαίο Πέλαγος είναι μια θάλασσα με μεγάλη ιστορία. Παιζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της ιστορίας της Αρχαίας Ελλάδας, καθώς οι Έλληνες από την αρχαιότητα ζούσαν στα νησιά του Αιγαίου και γύρω από αυτά. Τα νησιά του Αιγαίου διευκόλυναν την επαφή μεταξύ των ανθρώπων της περιοχής και μεταξύ Ευρώπης και Ασίας. Μαζί με τους Έλληνες, στη βόρεια ακτή ζούσαν Θράκες. **Οι Ρωμαίοι** κατέκτησαν στη πορεία την περιοχή στον 2ο αιώνα π. Χ. και αργότερα η Βυζαντινή Αυτοκρατορία χρησιμοποίησε επιτυχημένα το Αιγαίο Πέλαγος για να ανασχέσει την εδαφική επέκταση της Πρώτης **Βουλγαρικής Αυτοκρατορίας**. Η Τέταρτη Σταυροφορία αποδυνάμωσε τη βυζαντινή κυριαρχία στο Αιγαίο και έπειτα το αρχιπέλαγος έπεσε στα χέρια της **Οθωμανικής Αυτοκρατορίας**, με εξαίρεση την Κρήτη, η οποία ήταν βενετική αποικία μέχρι το 1669. Η Ελληνική Επανάσταση επέτρεψε την δημιουργία ενός νέου ελληνικού κράτους το 1829 που είχε πρόσβαση και στο Αιγαίο. Η Οθωμανική Αυτοκρατορία είχε παρουσία στη θάλασσα για περισσότερα από 500 χρόνια, έως ότου αντικαταστάθηκε από τη σύγχρονη Τουρκία. Στην εποχή των Παγετώνων πολλά νησιά των Κυκλάδων αποτελούσαν ένα ενιαίο νησί και το Αιγαίο ήταν μικρότερο.

Στο Αιγαίο συναντώνται κατά κύριο λόγο ασβεστόλιθοι, αν και οι ασβεστόλιθοι του Αιγαίου έχουν αλλοιωθεί σε μεγάλο βαθμό από την ηφαιστειακή δραστηριότητα που έχει συγκλονίσει την περιοχή στις τελευταίες χιλιετίες. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα πλούσια χρωματιστά ιζήματα στα νησιά της Σαντορίνης και της Μήλου, στο νότιο Αιγαίο. **Στο Αιγαίο** βρίσκεται η **Αθήνα**, η Θεσσαλονίκη, ο Βόλος, η Καβάλα και **το Ηράκλειο** (στο ελληνικό τμήμα του Αιγαίου) και **η Σμύρνη** και **το Μπόντρουμ** (Αλικαρνασός) στο τουρκικό τμήμα του Αιγαίου. Τα ίδια τα υπόγεια ύδατα του Αιγαίου Πελάγους έχουν υψηλή περιεκτικότητα σε αλάτι που κάνει κάποιον να πιστεύει ότι το έδαφος θα ήταν άγονο επειδή βρίσκεται σε περιοχή που παλιά είχε ηφαιστειακή δραστηριότητα, αλλά στην πραγματικότητα έχει μια ισορροπία με τη δομή του εδάφους του που το καθιστά ικανό να καλλιεργεί γόνιμες καλλιέργειες σε γη που θα φαινόταν άγονη.

Η Ελλάδα και **η Τουρκία** έχουν τεταμένες σχέσεις ως προς το Αιγαίο. Η διαμάχη για το Αιγαίο ασκεί μεγάλη επίδραση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις από τη δεκαετία του 1970. Η Ελλάδα δεν έχει λύσει ακόμα με τη Τουρκία θέματα που αφορούν τα όρια των χωρικών υδάτων,

του εθνικού εναέριου χώρου, των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών και των περιοχών πληροφοριών πτήσης.

Φωτογραφίες από το Αιγαίο πέλαγος

Ευαγγελία Ασανιώτου Α'1

Πηγές:

https://en.wikipedia.org/wiki/Aegean_Sea